

Reglament dels jutges de pau

Reglament 3/1995, de 7 de juny, dels jutges de pau, aprovat per l'Acord de 7 de juny de 1995 del Ple del Consell General del Poder Judicial, pel qual s'ordena la publicació dels reglaments de la carrera judicial, de l'Escola Judicial, dels jutges de pau, dels òrgans de govern de tribunals i dels aspectes accessoris de les actuacions judicials, així com de la relació de fitxers de caràcter personal existents en el Consell General del Poder Judicial (BOE núm. 166, de 13 de juliol)

Text traduït pel Servei Lingüístic de l'Àmbit Judicial.

Aquesta informació no substitueix la publicada en els diaris oficials, únics instruments que donen fe de la seva autenticitat.

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

Els jutjats de pau, primer esglaió de l'estructura judicial de l'Estat, són configurats en la Llei orgànica del poder judicial com a òrgans servits per jutges llecs, no professionals, que fan funcions jurisdiccionals i que mentre exerceixen el càrrec integren el poder judicial i gaudeixen d'inamovibilitat temporal.

La naturalesa peculiar dels jutges de pau, que estan subjectes a l'estatut jurídic de jutges i magistrats amb algunes excepcions derivades del caràcter temporal del seu mandat i la seva no-professionalitat, exigeix que el Consell General del Poder Judicial, fent ús de la potestat reglamentària que li atribueix l'article 110.2.k de la Llei orgànica 6/1985, d'1 de juliol, del poder judicial, dicti el corresponent reglament com a desplegament dels articles 99 a 103 d'aquest text legal, que contingui les disposicions de caràcter secundari i auxiliar relatives als requisits de capacitat i incompatibilitat dels jutges de pau, al procediment per nomenar-los i als drets, deures i responsabilitats que els afecten.

Respecte d'això revesteix una importància especial el procediment de nomenament en què a partir de la Llei orgànica del poder judicial es va atribuir un paper rellevant als ajuntaments amb la finalitat que, sense minva de l'autonomia plena que la llei atorga a les corporacions municipals, aquests procediments d'elecció se cenyeixin estrictament als requisits de publicitat i legalitat.

S'hi estableixen els requisits formals a què s'han d'ajustar els acords municipals i s'hi determina el règim dels recursos que hom pot interposar contra els acords de les sales de govern, les quals tenen la competència de fer un acte d'homologació dels acords de l'ajuntament, que consisteix a examinar les condicions legals que concorren en la persona elegida i la seva idoneïtat per al càrrec, així com els aspectes reglats que deriven del contingut de l'article 101 de la Llei orgànica del poder judicial, atès que els altres aspectes relatius a l'ajustament a dret de l'acord municipal en tant que acte administratiu únicament poden ser objecte de recurs contenciós administratiu.

Un altre aspecte rellevant que s'ha de recalcar i que ha estat objecte de diferents dictàmens per part de la Comissió d'Estudis i Informes i de resolucions de la Comissió Permanent del Consell General del Poder Judicial, és el que es refereix a les condicions de capacitat i la incompatibilitat dels jutges de pau.

L'article 102 de la Llei orgànica del poder judicial fa una remissió genèrica als requisits establerts per ingressar a la carrera judicial, tret de l'exigència de la llicenciatura de dret i al règim d'incompatibilitats a excepció de l'exercici d'activitats professionals i mercantils. L'amplitud d'aquest precepte obliga a fer algunes precisions quant a l'exercici de

determinades professions, com ara la docència, única activitat que, desenvolupada a temps parcial, s'autoritza a fer als jutges i magistrats, o altres activitats que, encara que siguin retribuïdes amb càrrec als pressupostos de l'Estat, poden exercir els jutges de pau. El Consell General, d'acord amb un criteri de raonable flexibilitat, ha considerat que, d'una banda, la migradesa de la suma amb què es retribueix el jutge de pau l'obliga a dedicar-se a una altra activitat per poder subsistir i que, d'altra banda, el que és fonamental és que l'altra activitat que el jutge de pau exerceixi sigui en essència compatible amb el càrrec, tenint en compte la finalitat de les incompatibilitats, que consisteix a evitar tota mena d'interferència que pugui afectar la independència del jutge a l'hora d'exercir la seva funció.

L'edat de jubilació no és un requisit exigible als candidats a jutge de pau, que no estan vinculats per una relació funcional ni d'ocupació amb l'Administració, sinó que n'hi ha prou que el candidat acrediti suficientment la inexistència d'impediment físic o psíquic per al càrrec.

D'altra banda, la pròpia naturalesa dels jutjats de pau, ubicats als municipis on no hi ha jutjat de primera instància i instrucció i el fet que els correspon l'exercici per delegació de funcions pròpies d'aquests, fa necessari mantenir el deure de residència dels jutges de pau a la població en què té la seu el jutjat. No obstant això, se'ls sotmet al mateix règim que als jutges i magistrats, de manera que es permet que la sala de govern n'autoritzi la residència en una altra població si hi ha una causa justa.

Conseqüència directa de la integració dels jutges de pau en l'estructura judicial és que s'han de sotmetre a la mateixa prohibició de pertànyer a partits polítics que afecta els membres de la carrera judicial, si bé amb el límit temporal de la durada del seu mandat, i també a les incompatibilitats i prohibicions que deriven de les relacions de parentiu o situació de fet equivalent contingudes a la Llei orgànica del poder judicial.

Més flexibilitat cal adoptar, però, pel que fa al règim de llicències i permisos, així com pel que fa al règim disciplinari, atès que el seu caràcter no professional i la circumstància que normalment exerceixen una altra activitat no permeten una aplicació estricta del règim general dels jutges i magistrats.

TÍTOL I

Dels jutges de pau i la forma de nomenar-los

Article 1

1. De conformitat amb el que disposa l'article 298.2 de la Llei orgànica del poder judicial, els jutges de pau exerceixen funcions jurisdiccionals sense pertànyer a la carrera judicial, amb subjecció al règim que estableix la Llei esmentada, sense caràcter de professionalitat i amb inamovibilitat temporal, i durant el seu mandat formen part del poder judicial.

2. Per ser jutge de pau cal ser espanyol, major d'edat i no estar afectat per cap de les causes d'incapacitat que estableix l'article 303 de la Llei orgànica del poder judicial.

Article 2

1. A cada municipi on no hi hagi jutjat de primera instància i instrucció, i amb jurisdicció en el terme corresponent, hi ha un jutjat de pau (article 99.1 de la Llei orgànica del poder judicial).

2. Excepcionalment pot existir una sola secretaria per a diversos jutjats de pau.

Article 3

De conformitat amb el que disposa l'article 100 de la Llei orgànica del poder judicial, els jutges de pau coneixen en l'ordre civil i penal dels processos en què són competents d'acord amb la llei. Compleixen també funcions de registre civil i les que la llei els atribueixi.

Article 4

Els jutges de pau i els seus substituïts són nomenats per a un període de quatre anys per la sala de govern del tribunal superior de justícia corresponent. El nomenament recau en les persones elegides per l'ajuntament respecte (article 101.1 de la Llei orgànica del poder judicial).

Article 5

1. Les vacants en el càrrec de jutge de pau titular i substituït les ha d'anunciar l'ajuntament respecte amb prou antelació, mitjançant convocatòria pública, amb indicació del termini i el lloc de presentació d'instàncies. Això s'ha de publicar en el butlletí oficial de la província i mitjançant edictes en el tauler d'anuncis de l'ajuntament, al jutjat de primera instància i instrucció del partit o jutjat degà i al jutjat de pau mateix.

2. Les sales de govern dels tribunals superiors de justícia han de comunicar als ajuntaments la previsió o existència de vacants amb vista a la convocatòria a què fa referència l'apartat anterior.

Article 6

De conformitat amb el que disposa l'article 101.2 de la Llei orgànica del poder judicial, l'elecció de jutge de pau i del seu substituït l'efectua el ple de l'ajuntament amb el vot favorable de la majoria absoluta dels membres, entre les persones que, a més de reunir les condicions legals, així ho sol·licitin. Si no hi ha cap sol·licitant, el ple elegeix lliurement amb subjecció als mateixos requisits de procediment.

Article 7

1. De conformitat amb el que disposa l'article 101.3 de la Llei orgànica del poder judicial, l'acord de l'ajuntament es remet al jutge de primera instància i instrucció del partit o, si n'hi ha més d'un, al degà, que l'ha d'eleva a la sala de govern.

2. Cal acompanyar l'acord de l'ajuntament amb un certificat que contingui els punts següents:

- a) Referència detallada de les circumstàncies en què s'ha produït l'elecció.
- b) Menció expressa que s'ha observat el quòrum que exigeix la llei.
- c) Dades d'identificació i condicions de capacitat i de compatibilitat dels elegits.

Article 8

Si la sala de govern del tribunal de justícia considera que les persones elegides per l'ajuntament reuneixen les condicions de capacitat i d'elegibilitat que exigeix la llei ha d'expedir els nomenaments corresponents, n'ha d'ordenar la publicació en el butlletí oficial de la província i n'ha de donar compte al Consell General del Poder Judicial i al jutge de primera instància i instrucció de partit, o si n'hi ha més d'un al degà.

Article 9

1. Si per contra, oït el Ministeri Fiscal, la sala de govern estima que la persona o persones proposades per l'ajuntament no reuneixen les condicions exigides per la llei, ha de procedir a designar directament el jutge de pau.

2. Ha d'actuar de la mateixa manera si, en el termini de tres mesos des que s'ha produït la vacant en un jutjat de pau, l'ajuntament corresponent no fa la proposta prevista als articles anteriors.

Article 10

1. En els casos en què l'ajuntament formuli únicament una proposta de jutge de pau titular sense incloure-hi el substitut, la sala de govern ha de designar directament el substitut.

2. En aquests casos la sala de govern pot reunir les dades i informes que estimi pertinents mitjançant el jutjat de primera instància i instrucció del partit o, si n'hi ha més d'un, del degà.

Article 11

1. Quan la sala de govern hagi de designar directament el jutge de pau, d'acord amb el que s'indica als articles anteriors, cal anunciar la vacant al butlletí oficial de la província on tingui la seu el jutjat de pau. També s'ha d'acordar la publicació d'edictes al tauler d'anuncis de l'ajuntament corresponent, al del tribunal superior de justícia, al del jutjat de primera instància i instrucció del partit i al del jutjat de pau. Els qui estiguin interessats en el nomenament poden formular sol·licituds directament davant la sala de govern.

2. La sala de govern ha de valorar els mèrits dels sol·licitants i ha de designar d'entre els peticionaris aquell que consideri més idoni.

3. Si no hi ha sol·licituds o els sol·licitants no reuneixen les condicions legals, la sala de govern pot fer la designació lliurament entre aquells que, al seu parer, reuneixin els requisits d'idoneïtat i estiguin disposats a acceptar-la. A aquest efecte ha de reunir les dades i informes que consideri pertinents mitjançant el jutjat de primera instància i instrucció del partit, o si n'hi ha més d'un mitjançant el degà.

Article 12

Contra els acords de nomenament de jutges de pau es pot interposar un recurs ordinari o de revisió, si escau, davant del Ple del Consell General del Poder Judicial en els terminis i pels motius i amb les formes que estableix la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú.

TÍTOL II

De les condicions de capacitat i compatibilitat

Article 13

Poden ser nomenats jutges de pau, tant titulars com substituïts, els qui, tot i no ser llicenciats en dret, reuneixin els requisits que estableix la Llei orgànica del poder judicial per a l'ingrés en la carrera judicial, tret dels que deriven de la jubilació per edat, sempre que aquesta no comporti cap impediment físic o psíquic per al càrrec.

Article 14

1. Durant el seu mandat els jutges de pau estan subjectes al règim d'incompatibilitats i prohibicions que regulen els articles 389 a 397 de la Llei orgànica del poder judicial en el que els sigui aplicable.

2. En tot cas tenen compatibilitat per exercir les activitats següents:

a) La dedicació a la docència o a la investigació jurídica.

b) L'exercici d'activitats professionals o mercantils que no impliquin assessorament jurídic de cap mena i que, per la seva naturalesa, no siguin susceptibles d'impedir o menyscar la seva imparcialitat o independència ni puguin interferir en el compliment estricte dels deures judicials.

Article 15

1. Quan en la persona elegida per l'ajuntament es doni alguna causa d'incompatibilitat, la sala de govern pot nomenar-la si la persona proposada reuneix els requisits legals de capacitat, amb la concessió d'un termini de vuit dies perquè acrediti que ha cessat en l'exercici de l'activitat incompatible.

2. En el cas que no ho acrediti en el termini previst, cal entendre que renuncia el càrrec de jutge de pau.

Article 16

L'autorització, reconeixement o denegació de compatibilitat dels jutges de pau i substituïts correspon al Consell General del Poder Judicial amb l'informe previ del president del tribunal superior de justícia respectiu.

TÍTOL III

Dels drets i deures

Article 17

1. Els jutges de pau han de residir a la població on tingui la seu el jutjat de pau.

2. No obstant això, la sala de govern del tribunal superior de justícia de què depenguin pot autoritzar per causes justificades la residència en un altre lloc, sempre que sigui compatible amb el compliment exacte dels deures propis del càrrec.

Article 18

En cada jutjat de pau el jutge ha de fixar les hores d'audiència, i cal donar la publicitat necessària a l'acord corresponent.

Article 19

Els jutjats de pau durant el temps del seu mandat gaudeixen d'inamovibilitat.

Article 20

1. Els jutges de pau han de prendre possessió del càrrec dins dels vint dies naturals següents a la data de publicació del seu nomenament en el butlletí oficial de la província,

amb el jurament o promesa previs davant del jutge de primera instància i instrucció del partit, o degà si n'hi ha més d'un.

2. La sala de govern pot prorrogar aquests terminis si hi ha una causa justa per fer-ho.

3. La durada del mandat es computa a partir de la data de publicació del nomenament al butlletí oficial de la província.

Article 21

1. Si la persona nomenada per exercir com a jutge de pau es nega a prestar jurament o promesa, quan sigui procedent, o deixa de prendre possessió sense una causa justa, s'ha de considerar que renuncia el càrrec.

2. No estan obligats a prestar jurament o promesa els qui ja l'hagin prestat anteriorment com a jutges de pau.

Article 22

Un cop hagin pres possessió del càrrec, la sala de govern respectiva els ha d'expedir un carnet que n'acrediti la identitat segons el model aprovat pel Consell General del Poder Judicial.

Article 23

Els jutges de pau no poden pertànyer a partits polítics o sindicats, o tenir feina al servei d'aquests, i els estan prohibides les activitats que comprèn l'article 395 de la Llei orgànica del poder judicial.

Article 24

Els jutges de pau no poden revelar fets o notícies referents a persones físiques o jurídiques de què s'hagin assabentat en l'exercici de les seves funcions, de conformitat amb el que disposa l'article 396 de la Llei orgànica del poder judicial.

Article 25

1. Els jutges de pau han de ser substituïts pels seus substituïts respectius en els casos de malaltia o absència per causa legal.

2. Quan no hi hagi jutge substituït, la sala de govern ha de prorrogar la jurisdicció al titular d'una altra localitat, el qual ha d'exercir ambdós càrrecs.

Article 26

De conformitat amb el que disposa l'article 103.1 de la Llei orgànica del poder judicial, els jutges de pau són retribuïts pel sistema i en la quantia que legalment s'estableixi.

Article 27

Els jutges de pau tenen dret dins de la seva circumscripció al tractament i precedència que els reconegui el reglament corresponent.

Article 28

1. Els jutges de pau cessen per les causes següents:

- a) Pel transcurs del termini pel al qual van ser nomenats. No obstant això, un cop hagi transcorregut el termini esmentat i fins que no es faci un nou nomenament, la sala de govern pot prorrogar-ne el mandat fins a la presa de possessió del nou jutge de pau.
- b) Per renúncia acceptada per la sala de govern que els va nomenar.
- c) Pel fet de tenir una causa d'incapacitat o incompatibilitat.

En els casos anteriors, s'ha de comunicar al Consell General del Poder Judicial l'acord corresponent de la sala de govern.

2. En cas de sanció disciplinària, pèrdua de la nacionalitat espanyola o condemna a pena privativa de llibertat per raó de delicte dolós, n'ha d'acordar el cessament el Ple del Consell General del Poder Judicial.

Article 29

Els jutges de pau estan subjectes al règim de llicències i permisos previst als articles 370 a 377 de la Llei orgànica del poder judicial amb les excepcions que derivin de la naturalesa del càrrec i del seu caràcter no professional.

TÍTOL IV

De la responsabilitat dels jutges de pau

Article 30

La responsabilitat penal dels jutges de pau per delictes o faltes comesos en l'exercici de les funcions del seu càrrec s'ha d'exigir de conformitat amb el que disposen els articles 405 a 410 de la Llei orgànica del poder judicial en el que els sigui aplicable.

Article 31

1. Els jutges de pau responen civilment pels danys i perjudicis que causin quan en l'exercici de les seves funcions incorrin en dol o culpa, de conformitat amb el que disposen els articles 411 a 413 de la Llei orgànica del poder judicial.

2. La responsabilitat civil es pot exigir de conformitat amb el que disposen els articles 412 i 413 de la Llei orgànica del poder judicial.

Article 32

Els jutges de pau estan subjectes a responsabilitat disciplinària en els casos i amb les garanties que estableix la Llei orgànica del poder judicial, en el que els sigui aplicable.